

[Forsvarsministeren.]

vilegier, der blev bibeholdt ved Grundlovsrevisionen i 1915, ikke i Kraft af Flertallet.

Naar derfor det ærede Medlem i Gaar syntes at ville give det Udseende af, at det maatte være Venstre, der bestemte Forhandlingsgrundlaget, saa har han maaske for saa vidt Ret, som vi jo ikke kan tvinge Venstre til at forhandle paa andet Grundlag, end de selv vil. Men jeg maa rigtignok spørge, om det ærede Medlem virkelig tror, at den Meningsstilkendegivelse, som fandt Sted ved sidste Valg, berettiger ham til at bestemme Forhandlingsgrundlaget. Jeg kan ikke tro, det ærede Medlem kan mene det; men mener han det, kan jeg sige med fuldkommen Sikkerhed, at saa bliver der ingen Forhandling.

Det ærede Medlem udtalte med Hensyn til den almindelige Værnepligt: Vi maa kræve Sikkerhed for to Ting, for det første, at vi faar det Mandskab, vi har Brug for, for det andet, at dette Mandskab er egnet til Soldatertjeneste, og desuden, at det er et alsidigt Udtryk for Befolkningen. Derom er jeg enig med det ærede Medlem, og hvis ikke ellers den almindelige Værnepligt staaar som noget, de fastholder skal bibeholdes, er jeg sikker paa, at saa finder vi nok en Ordning, hvor vi uden almindelig Værnepligt kan skaffe et Mandskab, som alle Parter kan være tilfreds med.

Jeg har før sagt, at hvis det kan hjælpe, kan vi være med til en mindre Forøgelse af Befalingsmandskorpset, skønt jeg er sikker paa, at det, vi har, er fuldt tilstrækkeligt, men kan det hjælpe til en Forstaaelse, skal vi være villige, og jeg indrømmer, at vi fra socialdemokratisk og radikal Side vilde mene, at det var et Gode, om den Ordning, vi fik til Afløsning af den umulige Ordning af 1922, kom til at hvile paa den bedst mulige Basis. Men jeg maa gentage, at Fundamentet i vort Forslag kan ikke fraviges.

Jeg har Indtryk af, at i den Forhandling, vi nu gaar i Møde, staaar Venstre overfor sin Skæbnetime. Det har tre Standpunkter at vælge imellem: det kan isolere sig og derved manifestere sin Magtesløshed, det kan gaa sammen med os, og endelig kan det gaa sammen med Højre. Vi har kun een Vej at gaa; sidste Valgdag anviste den. Vi er villige til Forhandling; men vi er ogsaa parate til Kamp. Venstre har en Gang tidligere været med til at sejre og sejre saa overlegent, som vel neppe noget Parti nogen Sinde før har sejret i Danmark, det var i Kampen om Militærspørgsmaalet mod de Konservative. Lige fra det Øjeblik Venstre gav sig de Konservative i Vold,

er det gaaet ned ad Bakke med dem, saaledes at vi i Dag kan øjne Dagen, da de heller ikke i Landstinget længere har nogen Indflydelse.

Jeg siger altsaa: Vi er villige til at forhandle om Enkeltheder, vi er villige til at gøre Indrømmelser, men jeg tilføjer: Vi er ogsaa parate til Kamp. Jeg har Indtryk af, at den Ordning, som af alle Parter i Fjor Foraar blev betegnet som umulig, ubrugelig, vilde det være skæbnesvangert at fortsætte med. De Herrer har dette negative, at de ved deres Stemmer i Landstinget i Kraft af gamle Privilegier kan hindre dette Lovforslags Gennemførelse; noget andet kan de ikke gennemføre. Vi er parate til Forhandling, og vi er, om man ønsker det, parate til Kamp.

Indenrigsministeren (Dahlggaard): Jeg vilde gerne knytte enkelte Bemærkninger til Udtalelser, der er fremkommet om Lovforslaget om Indtegning til Vagtkorps og Statsmarine.

Det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen udtalte i Gaar, at det jo fremgik af mine Bemærkninger ved Lovforslagets Fremsettelse, at jeg nok selv havde faaet Betæneligheder ved dette Lovforslag. Jeg maa sige til det ærede Medlem, at det er ikke paa nogen Maade Tilfældet; jeg anser ikke blot Lovforslaget, som det her foreligger, for at være i enhver Henseende forsvarligt, men jeg føler mig fuldkommen overbevist om, at blev det gennemført, vilde det staa sin Prøve, ogsaa i den Forstand, at meget hurtigt al Opposition mod denne Nyordning vilde forsvinde; det nye vilde i Virkeligheden meget hurtigt føles af alle som en Selvfølge.

Naar jeg har udtalt ved Lovforslagets Forelæggelse, at jeg var rede til ogsaa at stille visse Ændringsforslag dertil i Udvalget, da har det sin Grund i, at Venstrepartiet paa visse Punkter har udtalt Betæneligheder, som jeg ud fra den Interesse, jeg har for endelig en Gang at faa det danske Militærspørgsmaal løst, gerne vilde tage Hensyn til i det Omfang, der lader sig forene med det Grundsyn, hvorpaa Lovforslaget nu en Gang hviler. Og naar jeg har ønsket stærkt at understrege denne Forhandlingsvillighed allerede ved Lovforslagets Forelæggelse, staaar det i Forbindelse med Udtalelser, fremsatte af Venstrepolitikere, der, da de blev fremsat, maatte lede en til den Opfattelse, at det vilde være muligt at finde et fælles Forhandlingsgrundlag.

Jeg skal i denne Forbindelse henvise til, hvorledes det ærede Medlem Hr. Krag